

ה"ת 7571/09/22 - מדינת ישראל - אח"מ להב 433 נגד סמי נג'מי, אחמד נג'מי, מוחמד נג'מי, סמי נג'מי הנדסה ופרויקטים בע"מ

בית משפט השלום בעכו

ה"ת 7571-09-22 נג'מי ואח' נ' מדינת ישראל ואח'

לפני המבקשת נגד המשיבים	כבוד השופטת דנה עופר	מדינת ישראל - אח"מ להב 433
		1. סמי נג'מי 2. אחמד נג'מי 3. מוחמד נג'מי 4. סמי נג'מי הנדסה ופרויקטים בע"מ

החלטה

לפניי בקשה נוספת להארכת תוקף החזקת תפוסים, למשך 180 יום. החלטה זו ניתנת כהמשך להחלטות קודמות בתיק זה, מיום 9.4.23 ו-19.9.23.

1. על פי הבקשה הנוכחית, המבקשת עותרת להארכת תוקף החזקתה בכספים בסך 20 מיליון ₪, או ערבות בנקאית בסכום זה, על פי המתווה שנקבע בהחלטתי מיום 19.9.23.

המבקשת מעוניינת להשיב למשיבים כ-10.5 מיליון ₪, אולם המשיבים לא מילאו טפסים שנתבקשו למלא על מנת לאפשר את השבת התפוסים.

2. אף שלמשיבים ניתנה האפשרות, על פי הצעתם, להמציא ערבות בנקאית בסך 20 מיליון ₪ ובכך להביא לשחרור כל הכספים התפוסים בידי המבקשת, בסופו של דבר בחרו המשיבים שלא להמציא ערבות כזו, משיקוליהם.

3. בעניין המשיבים מתקיימת חקירה בחשד לביצוע עבירות על חוק איסור הלבנת הון, וכן בחשד לעבירות על פקודת מס הכנסה ועל חוק מס ערך מוסף.

החקירה בעניין המשיבים היא חלק מחקירה נרחבת יותר בעניינם של חשודים אחרים (עניין "אורות הצפון"), אשר מתנהלת באופן גלוי מאז חודש יולי 2022.

בחשבונותיהם של המשיבים נתפסו אז כ-80 מיליון ₪, אולם לאור שווי העבירות שבהן נחשדו הותרה המבקשת בדיה 30 מיליון ₪.

מאוחר יותר הוברר כי שווי העבירות שבהן נחשדים המשיבים עומד על כ-26 מיליון ₪, ובהמשך - כ-24 מיליון ₪.

4. תיקי החקירה, הכוללים כ-40 קלסרים, הועברו לעיון הפרקליטות ביום 16.1.24.

במסגרת דיון שהתקיים בפניי (8.4.24) בעניין "אורות הצפון" הוברר, כי מאז התקבלו תיקי החקירה בפרקליטות לא החלה עבודת הפרקליטות כלל (!).

במסגרת ערר שהוגש לביהמ"ש המחוזי על החלטה שהאריכה תוקף החזקת תפוסים של "אורות הצפון" הוגש ביום 20.3.24 מכתב הפרקליטות, בו צוין כי התיק טרם טופל, ולפיכך - טרם התקבלה החלטה בדבר הצורך בהשלמת חקירה או בדבר העמדה לדיון.

בדיון שהתקיים בפניי, כאמור, כשבועיים מאוחר יותר, נמסר שאין כל שינוי בעמדת הפרקליטות.

5. החשד כלפי המשיבים דנן עיקרו בהעברת כספים ל"אורות הצפון" על פי חשבוניות פיקטיביות, כאשר לאמיתו של דבר לא ביצעה "אורות הצפון" את העבודות שצינו באותן חשבוניות. למעשה, החשד הוא כי החשבוניות הן כסות להעברת כספים לא כשרה, ולמימון פעילות עבריינית שנעשתה על ידי "אורות הצפון" ויתר החשודים.

במסגרת הדיון שהתקיים בפניי ביום 23.8.23 ציינה ב"כ המבקשת, כי קיים חשד שהמשיבים קיבלו חשבוניות פיקטיביות בסכום של כ-23.9 מיליון ₪ מ"אורות הצפון", ובכך נעברו עבירות הן על פקודת מס הכנסה והן על חוק מס ערך מוסף. על פי החשד, מדובר בחשבוניות בגין עבודות חשמל לכאורה שבוצעו ע"י אורות הצפון באתרים שהחברה של המשיבים כאן עבדה בהם. לדברי ב"כ המבקשת, החקירה העלתה, שהעבודות נשוא אותן חשבוניות אכן בוצעו, אבל לא על ידי אורות הצפון.

לטענת המשיבים, החשד הזה אינו מבוסס כלל, משום שהעבודות הנדונות הן עבודות שכלל אינן מבוצעות באתר העבודה, אלא מובאות אל האתר לאחר ביצוען במקום אחר, ולכן החקירה שהעלתה שעובדי אורות הצפון כלל לא היו באתר העבודה, אינה מלמדת דבר, לטענתם.

עוד עלה בדיון הנ"ל, מפי ב"כ המבקשת, כי הסכום הנקוב באותן חשבוניות שהן פיקטיביות על פי החשד אכן הועבר לאורות הצפון, שדיווחה על ההכנסה, וגם המע"מ שולם. ועם זאת, עומדת המבקשת על כך, שמדובר

בחשבוניות פיקטיביות, ובעבירה שנעברה, לשיטתה, כאשר התועלת הופקה בעיקר ע"י אורות הצפון, ואילו המשיבים כאן סייעו להלבנת ההון.

ב"כ המבקשת הוסיפה ואמרה בדיון, ביחס למשיבים, כי "חשוב לציין שמדובר בחברה נורמטיבית לחלוטין שמתנהלת בצורה יוצאת מן הכלל. היינו במשרדים שלהם, הם מתנהלים בצורה יוצאת מן הכלל. ראינו את שיטת העבודה שלנו, כל הדברים מגובים במסמכים, למעט הסכם אחד בלבד. הסכם כללי שגם עובדים של נג'מי אמרו שזה הסכם חריג והם לא מוציאים הסכמים כאלה. זה היה חריג, שלא איתרנו תעודות משלוח למשל. קבלנים אחרים של נג'מי עובדים בצורה מאוד מסודרת. זה לא פוטר אותם מאחריות. הם קיבלו החלטה שגויה לחבור לעברייני ולסייע לבצע הלבנת הון בסכומים מאוד גדולים. יש עובדות" (עמ' 10 לפרוטוקול, שורה 13).

מחקירת ב"כ המבקשת באותו דיון עלה עוד, כי קיים חשד שהמשיבים הוציאו תלושים פיקטיביים, בהיקף של כ-2.5 מיליון ₪, לעובדים שכלל לא עבדו אצלם. מדובר בחשדות לגבי 10 עובדים, שחלקם נחקרו, וחקירתם העלתה שאינם יודעים דבר על עבודת המשיבים (מדובר באנשים שיש להם עבר פלילי). אותם שלושה עובדים-כביכול שנחקרו קיבלו תלושים פיקטיביים, על פי החשד, בסכום כולל של כ-470,000 ₪ (עמ' 12 לפרוטוקול, שורה 17, עד עמ' 13, שורה 18).

6. לטענת ב"כ המשיבים, דברי נציגת המבקשת בדיון מעלים, שלמעשה אין חשד לעבירה בכל הנוגע לחשבוניות הפיקטיביות, שכן המשיבים אכן העבירו כספים לאורות הצפון, כפי שנציגת המבקשת אישרה; כך שאין מדובר בחשבוניות שהוצאו ללא בסיס, רק כדי שהמשיבים יוכלו להזדכות על רכיב המע"מ הכלול בהן. לטענתו, למעשה אין מדובר בעבירה כלל, שכן אורות הצפון שילמה את המע"מ על פי החשבוניות.

עוד טען ב"כ המשיבים, כי מאחר ונמצא שהעבודות נשוא החשבוניות אכן בוצעו (אם כי, על פי החשד, לא בידי אורות הצפון), הרי שהמבקשת צריכה להראות מי כן ביצע את העבודות, וזאת לא עלה בידה.

לטענת המשיבים, קצב התקדמות החקירה אינו סביר, וגם בנוגע לעבירה של הוצאת תלושי שכר פיקטיביים, התברר כי אין בידי המבקשת ראיות לכאורה לעבירה בהיקף שציינה, אלא בסכום נמוך בהרבה.

7. לא הרבה התחדש, למעשה, בעניין החשדות כלפי המשיבים מאז הדיון שהתקיים בחודש אוגוסט 2023 ועד עתה.

הדו"ח הסודי העדכני ביותר הוא זה שנערך ביום 7.1.24 (ערב העברת התיק לפרקליטות), והחידוש הוא בעיקר מה שמפורט בעמ' 4 של הדו"ח, החל מסעיף י', ועד לסוף עמ' 5 (החשד עצמו כפי

שמפורט שם כבר היה ידוע בדיון ביום 23.8.24, אלא שכעת הדברים מעט יותר מפורטים).

אציין כי הדו"ח הסודי אכן מעלה קיומו של חשד סביר, שהעבודה נשוא החשבוניות כלל לא בוצעה על ידי "אורות הצפון". חשד זה מבוסס על מספר רב של ממצאים, כפי שפורט בהרחבה בדו"ח הסודי.

8. הקושי בקבלת הבקשה כעת נוגע לכך, שחומרי החקירה עדיין לא נבחנו על ידי הפרקליטות, ולמעשה מתברר כי במשך קרוב לשלושה חודשים מונחים חומרי החקירה במשרדי הפרקליטות כאבן שאין לה הופכין, ואין אפילו צפי מתי תתחיל עבודת הפרקליטות.

בעניינם של המשיבים דנן, העובדה שעדיין אין הערכה של פרקליט כי אכן ישנן ראיות שעשויות להתגבש לכדי כתב אישום בהמשך, ולו על פי בחינה ראשונית של החומר, יוצרת קושי מיוחד.

כפי שציינתי בהחלטה קודמת, לא ניתן להתעלם מסימני השאלה המשמעותיים שהועלו ביחס לחשדות המיוחסים להם, אם אכן מדובר בהנפקת חשבוניות פיקטיביות, ואם כן - מה היא העבירה שנעברה ומה הוא היקף העבירה, בהינתן העובדה שהסכומים הנקובים בחשבוניות אכן הועברו, ואף שולם המע"מ על פי החשבוניות.

נציגי המבקשת הצביעו על עבירות כלליות (סעיף 117 לחוק מס ערך מוסף; סעיף 220 לפקודת מס הכנסה), אולם לא נעשה עדיין ניתוח משפטי של חומר הראיות והאם הוא אכן מגבש חשד לביצוע עבירה קונקרטי, ומה הוא "שווי" העבירה, שביחס אליו ניתן לדבר כעת על חילוט.

9. אל מול אינטרס הציבור לחילוט כספים בשווי עבירות הלבנת ההון עומדת זכות הקניין של הפרט, שהיא, כידוע, זכות יסוד.

ככל שחולף הזמן, ללא התקדמות משמעותית בחקירה, כאמור לעיל, מוסטת נקודת האיזון אל עבר זכות הקניין.

בהתאם לפסיקה - "בהינתן זכות הקניין של הנאשם ברכושו, נדרש לערוך איזון ראוי בינה לבין האינטרס הציבורי שבהבטחת החילוט בסופו של ההליך הפלילי, ובשלב הסעד הזמני יש לנקוט זהירות ומידתיות בקביעת היקף החילוט... צמצום היקפו של הצו הזמני מתבקש בראש ובראשונה לנוכח חלוף הזמן מעת תפיסתו של הרכוש עוד בשלב חקירתם של המערערים, ובשים לב להתמשכותו הצפויה של ההליך הפלילי בעניינם. כפי שכבר הוברר, חילוט רכושו של אדם טומן בחובו פגיעה קשה בזכות הקניין הנתונה לו, והפגיעה מתעצמת ככל שתקופת החילוט מתמשכת. על כן, במסגרת בחינת מידתיות החילוט הזמני נדרש בית המשפט לבחון את פרק הזמן שבו צפוי הצו הזמני לעמוד בתוקף - הן פרק הזמן שחלף הן צפי הזמנים לסיום ההליך" (ע"פ 80/19 אהוד מאיר שאיבות בע"מ נ' מדינת ישראל, 11.8.19).

10. בידי המבקשת מוחזק סכום כסף גדול של המשיבים, תוך הכבדה ניכרת על ניהול עסקיהם. סכום זה מוחזק כבר מאז יולי 2022, קרי - שנה ותשעה חודשים לערך.

המשיבים עצמם ביקשו לציין בדיונים שהתקיימו, כי בשל העובדה שכספם תפוס בידי המבקשת ושמן נקשר בחקירה מעין זו הם מתקשים לקבל פרויקטים חדשים ומתקשים לקבל ליווי בנקאי. מטעם זה, לא טרחו לעשות את הנדרש על מנת לשחרר את הכספים שהמבקשת כבר הסכימה לשחררם, שכן אם יוותר סכום גדול תפוס, ויישאר בעינו החשד המרחף מעליהם, לא ישתנה המצב שעמו הם מתמודדים מאז יולי 2022.

ההכבדה ניכרת, וספק אם ניתן להוסיף ולהצדיק אותה כעת, שעה שהחקירה עומדת במקום, ולא ידוע כלל אם יהיה צורך בהשלמת החקירה ומה משך התמשכות החקירה הצפוי; מה הסיכוי להעמדה לדין; ומה הסכומים אשר ניתן יהיה לבקש לחלט, אם אכן יועמדו המשיבים לדין ואם אכן יורשעו.

11. ראוי להפנות לדברים שציין ביהמ"ש המחוזי (כב' השופט סילמן) בהחלטתו מיום 20.3.24 בע"ח 68405-02-24, בדחותו ערר על החלטה קודמת בדבר הארכת תוקף תפוסים של "אורות הצפון":

"עם זאת - לא לעולם חוסן; קשה להלום כי התיק הועבר באמצע ינואר 2024, ומאז לא בוצעו פעולות כל שהן למעשה; תקופת הארכת ההחזקה ירדה לטמיון בשל עומס עבודה בפרקליטות כך שהקניין נפגע ללא תוחלת של ממש.

מודע אני לכך כי רבים מהפרקליטים נקראו לשירות מילואים, וקיים עומס גם ללא קשר לכך; עם זאת קניינו של אדם הוא חלק מכבודו, ויש לעשות למזער הפגיעה".

12. לאור האמור לעיל, וגם אם אתחשב בעומסי העבודה המוטלים על הפרקליטות, במיוחד מאז פרצה המלחמה באוקטובר, אני סבורה כי נקודת האיזון כעת תהא בשחרור מרבית הסכום התפוס, והותרת חלק קטן ממנו (25%) תפוס, כאשר הסכומים שישוחררו ישוחררו כנגד התחייבות עצמית של המשיבים מס' 2 ו-3.

ראוי לציין, כי לכאורה מדובר בחשודים הנהנים מאיתנות כלכלית, ועל כן ניתן להסתפק, באופן חריג, בהתחייבויות עצמיות.

החברה היא חברה גדולה ומסודרת, שעובדת בפרויקטים גדולים ובהיקפים כספיים גדולים, ועל כך שמעתי גם מפי נציגת המבקשת, כאמור לעיל. יתר על כן, כאמור, מלכתחילה נמצא בחשבונות סכום של כ-80 מיליון ₪, שהמבקשת החליטה לתפוס פחות ממחצית ממנו, דבר שמעיד על איתנות כלכלית. המשיבים עצמם הם אנשים

נורמטיביים, ללא הסתבכות קודמת בפלילים, והם מנהלים ובעלי מניות בחברה הנ"ל, שמייסדה הוא אביהם, המשיב מס' 1.

יצוין כי על פי הדו"ח הסודי, לכאורה - החשדות אינם מופנים כלפי המשיב מס' 1, ולכן מצאתי להסתפק בהתחייבותיהם העצמיות של המשיבים מס' 2 ו-3, כאמור.

על כל אחד מהמשיבים מס' 2 ו-3 לחתום על התחייבות עצמית, בסכום של 15 מיליון ₪, כאשר התחייבות זו ניתן יהיה לחלט, ככל שישורשעו המשיבים 1-4 או מי מהם בדין, ועד גובה הסכום לחילוט שעליו יורה ביהמ"ש, אם יורה על חילוט כספם של המשיבים. כנגד חתימתם של שני המשיבים הללו על התחייבות כאמור, ישוחרר סך 15 מיליון ₪.

13. סך 5 מיליון ₪ יישאר תפוס בידי המבקשת, בשלב זה, למשך חודשיים נוספים, החל מהיום, דהיינו - עד ליום 14.6.24.

ניתן להמיר את סכום הכסף בערבות בנקאית אוטונומית, צמודת מדד, שאינה מוגבלת בזמן, ואשר ניתנת למימוש על פי החלטת ביהמ"ש שיורה על חילוט סכום הערבות.

למען הסר ספק, הסכומים העולים על 20 מיליון ₪ אינם עוד בגדר תפוסים, וניתן לשחררם מיידית, ללא תנאי (עם חתימת המשיבים על הטפסים הנדרשים לצורך ביצוע ההעברה הכספית).

14. ניתן יהיה לשקול בקשה נוספת להארכת תוקף התפיסה, ככל שיומצא מזכר הפרקליטות, המלמד על התקדמות משמעותית בבחינת חומרי החקירה והצורך בהשלמת החקירה, לצד גיבוש הערכה ראשונית בנוגע למהות החשדות המיוחסים למשיבים, מהות העבירות המיוחסות להם ושווי העבירות שביחס אליו ניתן יהיה לעתור לחילוט בבוא העת, ולוחות זמנים צפויים לסיום החקירה ולגיבוש מסקנות סופיות.

15. החלטה זו תיכנס לתוקף בעוד 10 ימים מהיום, על מנת לאפשר למבקשת להשיג על ההחלטה בטרם ישוחררו התפוסים.

16. תפוסים שאינם כספים (חומרי מחשב, פלאפונים, מסמכים) יישארו אף הם תפוסים עד למועד הנקוב לעיל, 14.6.24.

המזכירות תמציא לצדדים החלטה זו.

ניתנה היום, ו' ניסן תשפ"ד, 14 אפריל 2024, בהעדר הצדדים.

